

ZAKON

O USTAVNOM SUDU

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Uređenje Ustavnog suda, postupak pred Ustavnim sudom i pravno dejstvo odluka Ustavnog suda uređuju se ovim zakonom.

Član 2.

Ustavni sud odlučuje o pitanjima iz svoje nadležnosti utvrđene Ustavom Republike Srbije (u daljem tekstu: Ustav) i vrši druge poslove određene Ustavom i zakonom.

Član 3.

Rad Ustavnog suda je javan.

Javnost se obezbeđuje javnim raspravljanjem u postupku pred Ustavnim sudom, objavljinjem odluka, davanjem saopštenja sredstvima javnog informisanja i na drugi način.

Ustavni sud može isključiti javnost samo radi zaštite interesa nacionalne bezbednosti, javnog reda i morala u demokratskom društvu, kao i radi zaštite interesa maloletnika ili privatnosti učesnika u postupku.

Isključenje javnosti ne odnosi se na učesnike u postupku, njihove punomoćnike i predstavnike stručne javnosti.

Sudija ne može javno iznositi svoje mišljenje o pitanju koje je predmet spora pred Ustavnim sudom.

Član 4.

Svako lice može zahtevati da mu se omogući uvid u spise predmeta i da mu se dozvoli prepis spisa, u skladu sa zakonom koji uređuje slobodan pristup informacijama od javnog značaja.

Uvid u spise predmeta i prepis spisa neće se dozvoliti ako postoje razlozi za isključenje javnosti i u drugim slučajevima, u skladu sa zakonom.

Član 5.

Postupak pred Ustavnim sudom vodi se na srpskom jeziku uz upotrebu čiriličkog pisma.

Službena upotreba drugih jezika i pisama, u postupku pred Ustavnim sudom, vrši se u skladu sa zakonom koji uređuje upotrebu tih jezika i pisama.

Član 6.

U postupku pred Ustavnim sudom ne plaća se taksa.

Učesnici u postupku pred Ustavnim sudom snose svoje troškove, ako Ustavni sud ne odredi drugče.

Ustavni sud može naknaditi troškove drugim pozvanim licima i odrediti naknadu za njihovo učešće u postupku.

Član 7.

Odluke Ustavnog suda su konačne, izvršne i opšteobavezujuće.

Način i postupak izvršenja odluka Ustavnog suda uređuju se ovim zakonom.

Član 8.

O pitanjima postupka pred Ustavnim sudom koja nisu uređena ovim zakonom shodno se primenjuju odredbe odgovarajućih procesnih zakona.

O pitanjima postupka koja nisu uređena ovim zakonom ili odredbama procesnih zakona, Ustavni sud će odlučiti u svakom konkretnom slučaju.

Član 9.

Ustavni sud donosi opšte i pojedinačne akte, većinom glasova svih sudija, izuzev u slučaju propisanom ovim zakonom.

Član 10.

Ustavni sud ima Poslovnik o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik) kojim se bliže propisuje organizacija, način i javnost rada i postupak pred Ustavnim sudom.

Poslovnik se objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije".

II. IZBOR, IMENOVANJE I PRESTANAK DUŽNOSTI SUDIJA USTAVNOG SUDA

Član 11.

Ustavni sud čini 15 sudija, koji se biraju i imenuju na način propisan Ustavom.

Prilikom stupanja na dužnost sudije polažu zakletvu pred predsednikom Narodne skupštine.

Tekst zakletve glasi: "Zaklinjem se da će se u svom radu pridržavati Ustava i zakona i da će svoju dužnost obavljati časno, savesno i nepristrasno".

Član 12.

Predsednik Ustavnog suda dužan je da šest meseci pre isteka perioda od devet godina na koji je imenovan, odnosno izabran sudija Ustavnog suda, obavesti o tome ovlašćenog predлагаča i Narodnu skupštinu.

Član 13.

Sudija Ustavnog suda podnosi zahtev da mu prestane dužnost pre isteka perioda na koji je izabran, odnosno imenovan, ovlašćenom predлагаču za izbor, odnosno imenovanje, Narodnoj skupštini i predsedniku Ustavnog suda.

Ako Narodna skupština ne doneše odluku o zahtevu iz stava 1. ovog člana u roku od tri meseca od dana podnošenja zahteva, sudiji Ustavnog suda dužnost prestaje po sili zakona istekom tog roka, a to se konstatuje rešenjem koje donosi predsednik Ustavnog suda.

U slučaju smrti sudije Ustavnog suda predsednik Ustavnog suda o tome obaveštava ovlašćenog predлагаča i Narodnu skupštinu.

Član 14.

O ispunjenju uslova za starosnu penziju sudije, predsednik Ustavnog suda obaveštava ovlašćenog predлагаča za izbor, odnosno imenovanje i Narodnu skupštinu, najkasnije šest meseci pre ispunjenja uslova.

U slučaju iz stava 1. ovog člana ovlašćeni predлагаč je dužan da pokrene postupak za prestanak dužnosti sudije Ustavnog suda.

Ako Narodna skupština ne donese odluku o prestanku dužnosti sudije koji je ispunio uslove za starosnu penziju, tom sudiji dužnost prestaje danom ispunjenja uslova, a to se konstatiše rešenjem koje donosi predsednik Ustavnog suda.

Član 15.

Sudija Ustavnog suda razrešava se ako postane član političke stranke, povredi zabranu sukoba interesa, trajno izgubi radnu sposobnost za dužnost sudije Ustavnog suda, bude osuđen na kaznu zatvora ili za kažnjivo delo koje ga čini nedostojnim dužnosti sudije Ustavnog suda.

Ispunjenošć uslova za razrešenje sudije Ustavnog suda utvrđuje Ustavni sud.

Postupak za razrešenje pokreću ovlašćeni predлагаči za izbor, odnosno imenovanje sudija Ustavnog suda. Inicijativu za pokretanje postupka za razrešenje može da podnese Ustavni sud.

Član 16.

Sudija Ustavnog suda ne može vršiti drugu javnu ili profesionalnu funkciju, niti posao, izuzev profesure na pravnom fakultetu u Republici Srbiji.

Javnom ili profesionalnom funkcijom ili poslom, u smislu ovog zakona, ne smatra se delovanje u kulturno-umetničkom, humanitarnom, sportskom ili drugom udruženju, bez naknade.

O delovanju iz stava 2. ovog člana sudija Ustavnog suda je dužan da obavesti Ustavni sud.

Profesurom na pravnom fakultetu u smislu ovog zakona smatra se obavljanje nastave na fakultetu u zvanju redovnog ili vanrednog profesora.

U slučaju sumnje u postojanje sukoba interesa, sudija Ustavnog suda može se obratiti Ustavnom суду radi davanja mišljenja.

Član 17.

Gubitak radne sposobnosti za dužnost sudije Ustavnog suda utvrđuje se na osnovu stručnog nalaza i mišljenja ovlašćene zdravstvene ustanove.

Član 18.

Nadležni sud, odnosno drugi državni organ dužan je da dostavi ovlašćenom predлагаču za izbor, odnosno imenovanje sudije Ustavnog suda i Ustavnom суду, pravnosnažnu odluku o osudi sudije Ustavnog suda na kaznu zatvora ili za drugo kažnjivo delo.

Član 19.

U toku postupka za utvrđivanje ispunjenosti uslova za razrešenje, sudija Ustavnog suda može biti udaljen sa dužnosti.

Odluka o udaljenju sudije Ustavnog suda donosi se na predlog predsednika Ustavnog suda.

Odluka o udaljenju predsednika Ustavnog suda donosi se na predlog najmanje troje sudija Ustavnog suda.

Odluku o udaljenju donosi Ustavni sud, većinom glasova svih sudija, u skladu sa Poslovnikom.

Član 20.

U slučaju da sudiji Ustavnog suda prestane dužnost pre isteka roka na koji je izabran, odnosno imenovan, ovlašćeni predlagač predlaže dva kandidata za izbor, odnosno imenovanje.

Predlog iz stava 1. ovog člana dostavlja se organu nadležnom za izbor, odnosno imenovanje u roku od tri meseca od dana obaveštavanja o prestanku dužnosti sudije Ustavnog suda.

Ako je sudija Ustavnog suda kome je prestala dužnost bio sa teritorije autonomne pokrajine, kandidati za izbor, odnosno imenovanje moraju biti sa teritorije autonomne pokrajine.

Član 21.

Sudija Ustavnog suda kome je prestala dužnost ima pravo na naknadu plate u trajanju od šest meseci u visini plate sudije Ustavnog suda.

Pravo na naknadu plate prestaje pre proteka roka od šest meseci ako sudija kome je prestala funkcija zasnuje radni odnos ili stekne pravo na penziju, a može biti produženo za još šest meseci ako u tih šest meseci stiče pravo na penziju.

Sudija Ustavnog suda kome je dužnost prestala zbog ispunjenja uslova za starosnu penziju, odnosno koji je razrešen zbog članstva u političkoj stranci, povrede zabrane sukoba interesa, osude na kaznu zatvora ili za kažnjivo delo koje ga čini nedostojnim dužnosti sudije Ustavnog suda, nema pravo na naknadu plate iz st. 1. i 2. ovog člana.

III. UREĐENJE USTAVNOG SUDA

Član 22.

Sedište Ustavnog suda je u Beogradu.

Član 23.

Ustavni sud ima predsednika.

Predsednika Ustavnog suda biraju sudije Ustavnog suda iz svog sastava, na predlog najmanje troje sudija, tajnim glasanjem, većinom glasova svih sudija, na period od tri godine, sa mogućnošću ponovnog izbora.

Ako predsednik Ustavnog suda ne bude izabran, funkciju predsednika, do izbora, vrši zamenik predsednika, odnosno najstariji sudija.

Član 24.

Predsednik Ustavnog suda predstavlja Ustavni sud, saziva sednice, predlaže dnevni red i predsedava sednicama, usklađuje rad Ustavnog suda, stara se

o sprovođenju akata Ustavnog suda i vrši druge dužnosti utvrđene ovim zakonom, Poslovnikom i drugim aktima Ustavnog suda.

Predsednik Ustavnog suda istovremeno obavlja i dužnost sudije.

Član 25.

Ustavni sud ima zamenika predsednika, koji zamenjuje predsednika Ustavnog suda, u slučaju njegovog odsustva ili sprečenosti.

Odredbe ovog zakona o izboru i mandatu predsednika Ustavnog suda shodno se primenjuju i na izbor i mandat zamenika predsednika.

Zamenik predsednika Ustavnog suda istovremeno obavlja i dužnost sudije.

Član 26.

Ustavni sud ima sekretara, koji se postavlja većinom glasova svih sudija, na period od pet godina i može biti ponovo postavljen.

Sekretar rukovodi Stručnom službom Ustavnog suda i za svoj rad je odgovoran Ustavnom суду.

Sekretar Ustavnog suda može imati zamenika, koga postavlja Ustavni sud većinom glasova svih sudija, na period od pet godina i koji može biti ponovo postavljen.

Sekretar i zamenik sekretara Ustavnog suda imaju status državnog službenika na položaju.

Uslovi za postavljenje sekretara i zamenika sekretara određuju se aktom Ustavnog suda.

Član 27.

Za obavljanje stručnih i drugih poslova Ustavni sud obrazuje Stručnu službu.

Organizacija, poslovi i način rada Stručne službe bliže se uređuju aktom Ustavnog suda.

Na prava i obaveze zaposlenih u Stručnoj službi primenjuju se propisi koji uređuju prava i dužnosti državnih službenika i nameštenika.

Član 28.

Sredstva za rad i funkcionisanje Ustavnog suda obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, na predlog Ustavnog suda.

Ustavni sud samostalno raspolaže sredstvima iz stava 1. ovog člana, u skladu sa zakonom i Poslovnikom.

IV. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM I PRAVNO DEJSTVO NJEGOVIH ODLUKA

1. Opšte odredbe

a) Učesnici u postupku

Član 29.

Učesnici u postupku pred Ustavnim sudom su:

- 1) državni organi, organi autonomnih pokrajina i jedinica lokalne samouprave, narodni poslanici, u postupku za ocenu ustavnosti ili zakonitosti (u daljem tekstu: ovlašćeni predlagač);
- 2) svako po čijoj je inicijativi pokrenut postupak za ocenu ustavnosti ili zakonitosti (u daljem tekstu: inicijator);
- 3) donosilac zakona, statuta autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave i drugog opštег akta (u daljem tekstu: opšti akt) koji je predmet ocenjivanja ustavnosti ili zakonitosti, kao i strane koje su zaključile kolektivni ugovor;
- 4) politička stranka, sindikalna organizacija ili udruženje građana čiji je statut ili drugi opšti akt predmet ocenjivanja ustavnosti ili zakonitosti ili o čijoj se zabrani rada odlučuje;
- 5) verska zajednica o čijoj se zabrani rada odlučuje;
- 6) svako po čijem se zahtevu vodi postupak za odlučivanje o izbornom sporu za koje zakonom nije određena nadležnost sudova, kao i organ za sprovođenje izbora u vezi sa čijom izbornom aktivnošću se pokreće spor;
- 7) državni i drugi organi koji prihvataju, odnosno odbijaju nadležnost, kao i svako ko zbog prihvatanja, odnosno odbijanja nadležnosti nije mogao da ostvari svoje pravo;
- 8) Vlada, Republički javni tužilac i organ nadležan za upis u registar političkih stranaka, sindikalnih organizacija, udruženja građana ili verskih zajednica, u postupku za zabranu rada političkih stranaka, sindikalnih organizacija, udruženja građana ili verskih zajednica;
- 9) podnosič ustavne žalbe, kao i državni organ, odnosno organizacija kojoj su poverena javna ovlašćenja protiv čijeg je pojedinačnog akta ili radnje izjavljena ustavna žalba;
- 10) organ određen statutom autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave u postupku po žalbi ako se pojedinačnim aktom ili radnjom državnog organa ili organa jedinice lokalne samouprave onemogućava vršenje nadležnosti autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, kao i organ protiv čijeg je pojedinačnog akta ili radnje izjavljena žalba;
- 11) Narodna skupština i predsednik Republike kada se odlučuje o postojanju povrede Ustava u postupku za njegovo razrešenje;
- 12) sudije, javni tužioci i zamenici javnih tužilaca u postupku po žalbi na odluku o prestanku funkcije, kao i organ koji je doneo odluku o prestanku funkcije;
- 13) druga lica u skladu sa zakonom.

U postupku pred Ustavnim sudom mogu učestvovati i druga lica koja Ustavni sud pozove.

Član 30.

U postupku pred Ustavnim sudom organ ili organizaciju predstavljaju njihovi ovlašćeni predstavnici.

U postupku pred Ustavnim sudom mogu učestvovati i lica koja ovlasti učesnik u postupku.

Član 31.

Učesnik u postupku ima pravo da daje predloge i dužnost da pruža potrebne podatke i obaveštenja u toku postupka i na raspravi, da podnosi dokaze i da preduzima druge radnje od značaja za odlučivanje Ustavnog suda.

Učesnik u postupku ima pravo da iznese i obrazloži svoj stav i razloge tokom postupka, kao i da daje odgovor na navode i razloge drugih učesnika u postupku.

Učesnik u postupku može u toku postupka odustati od predloga, zahteva, žalbe, odnosno inicijative.

b) Prethodni postupak

Član 32.

Podnesci upućeni Ustavnom суду predaju se preko pošte ili neposredno Ustavnom суду i moraju biti potpisani.

Predlog, inicijativa, odnosno drugi podnesak smatra se podnetim onog dana kada je predat Ustavnom суду.

Ako je predlog, inicijativa, odnosno drugi podnesak upućen preko pošte preporučeno, dan predaje pošti smatra se kao dan predaje Ustavnom суду.

Član 33.

Na zahtev Ustavnog суда, odgovor na predlog, inicijativu i rešenje o pokretanju postupka za ocenjivanje ustavnosti, odnosno zakonitosti opštег akta, daje donosilac tog akta, odnosno organ koga on ovlasti.

Povodom inicijative za ocenu ustavnosti zakona, odnosno ustavnosti ili zakonitosti drugog opštег akta koji donosi Narodna skupština, Ustavni суд može, pre pokretanja postupka, da zatraži mišljenje od Narodne skupštine.

Povodom inicijative za ocenu ustavnosti statuta autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, Ustavni суд može, pre pokretanja postupka, da zatraži mišljenje od skupštine autonomne pokrajine, odnosno skupštine jedinice lokalne samouprave.

Član 34.

Donosilac osporenog opštег akta dužan je da u roku koji odredi Ustavni суд, a koji ne može biti kraći od 15 dana, dostavi osporeni opšti akt i potrebnu dokumentaciju i da pruži podatke i obaveštenja od značaja za vođenje postupka i odlučivanje.

Državni i drugi organi, organizacije koje vrše javna ovlašćenja, pravna i fizička lica, dužna su da, na zahtev Ustavnog суда, u roku koji ne može biti kraći od 15 dana, dostave podatke i obaveštenja od značaja za postupak i odlučivanje Ustavnog суда.

Ako u određenom roku Ustavni суд ne dobije odgovor, mišljenje, tražene podatke i obaveštenja, postupak se može nastaviti.

Član 35.

U postupku pred Ustavnim sudom, od učesnika u postupku i drugih lica, prikupljaju se podaci, obaveštenja, mišljenja i dokazi, te obavljaju druge radnje koje su od značaja za raspravljanje i odlučivanje na sednici Ustavnog суда, a naročito: da li je Ustavni суд nadležan za odlučivanje; da li je predlog podnet od

ovlašćenog predлагаča, odnosno da li su predlog ili inicijativa potpuni i razumljivi; da li su dostavljeni potrebni prilozi i pribavljena potrebna obaveštenja i dokumenta; da li su ispunjene i druge procesne pretpostavke za vođenje postupka.

U postupku pred Ustavnim sudom određuje se sudija izvestilac, u skladu sa Poslovnikom.

Član 36.

Ustavni sud odbaciće predlog, inicijativu, ustavnu žalbu, zahtev, odnosno drugi akt kojim se pokreće postupak:

- 1) kad utvrdi da nije nadležan za odlučivanje;
- 2) ako nije podnet u određenom roku;
- 3) kad u ostavljenom roku podnosič nije otklonio nedostatke koji onemogućavaju postupanje;
- 4) kad za vođenje postupka i odlučivanje ne postoje druge pretpostavke utvrđene zakonom.

Kad Ustavni sud utvrdi da nije nadležan za odlučivanje, može predlog, inicijativu, zahtev, ustavnu žalbu, odnosno drugi akt kojim se pokreće postupak, ustupiti nadležnom organu.

v) Javna rasprava

Član 37.

Ustavni sud održava javnu raspravu, u postupku ocenjivanja ustavnosti ili zakonitosti, u postupku odlučivanja o izbornim sporovima, kao i u postupku za zabranu rada političke stranke, sindikalne organizacije, udruženja građana ili verske zajednice.

Ustavni sud može odlučiti da se ne održi javna rasprava u postupku ocenjivanja ustavnosti ili zakonitosti: ako oceni da je u toku postupka stvar dovoljno razjašnjena i da, na osnovu pribavljenih dokaza, može odlučiti i bez održavanja javne rasprave; ako je o istoj stvari već odlučivao, a nisu dati novi razlozi za drugačije odlučivanje u toj stvari, kao i ako postoje uslovi za obustavu postupka.

Ustavni sud može održati javnu raspravu i u drugim slučajevima kad oceni da je održavanje javne rasprave potrebno, a naročito kad se radi o složenom ustavno-pravnom pitanju ili kad se postavi pitanje ustavnosti ili zakonitosti o kome ne postoji stav Ustavnog suda.

Član 38.

Na javnu raspravu pozivaju se svi učesnici u postupku radi izlaganja stavova i davanja potrebnih obaveštenja.

Ako je to od interesa za ocenu ustavnosti ili zakonitosti, Ustavni sud može na javnu raspravu pozvati predstavnike organa i organizacija koji su odgovorni za izvršavanje predmetnog opštег akta.

Na javnu raspravu pozivaju se, kad je to potrebno, predstavnici organa i organizacija, naučni i javni radnici, kao i druga lica, radi davanja mišljenja i objašnjenja.

Član 39.

Odsustvo pojedinih učesnika u postupku na javnoj raspravi ne sprečava Ustavni sud da održi javnu raspravu i da doneše odluku.

Član 40.

Ustavni sud može javnu raspravu odložiti ili prekinuti radi pribavljanja potrebnih podataka, obaveštenja i mišljenja, kao i u drugim opravdanim slučajevima.

Član 41.

Druga pitanja koja se odnose na javnu raspravu bliže se uređuju Poslovnikom.

g) Oblici rada Ustavnog suda

Član 42.

Ustavni sud odlučuje o pitanjima iz svoje nadležnosti na sednici.

Sednice Ustavnog suda zakazuje i njima rukovodi predsednik Ustavnog suda.

Na sednici Ustavnog suda vodi se zapisnik.

Način rada i odlučivanje na sednici Ustavnog suda uređuju se Poslovnikom.

Ustavni sud može, radi razjašnjenja stvari u predmetu, održavati i druge sednice, u skladu sa Poslovnikom.

Član 43.

Ustavni sud obrazuje komisije kao stalna radna tela.

Ustavni sud može obrazovati i povremena radna tela.

Stalna i povremena radna tela iz st. 1. i 2. ovog člana, obrazuju se u skladu sa Poslovnikom.

d) Akti Ustavnog suda

Član 44.

Ustavni sud donosi odluke, rešenja i zaključke.

Član 45.

Ustavni sud odlukom:

1) utvrđuje da zakon, statut autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave i drugi opšti akt nije u saglasnosti s Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima, odnosno da u vreme važenja nije bio u saglasnosti sa Ustavom;

2) utvrđuje da zakon koji je izglasан, a nije ukazom proglašen, nije u saglasnosti sa Ustavom;

3) utvrđuje da potvrđeni međunarodni ugovor nije u saglasnosti sa Ustavom;

- 4) utvrđuje da statut autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave ili drugi opšti akt nije u saglasnosti sa zakonom, odnosno da u vreme važenja nije bio u saglasnosti sa zakonom;
- 5) utvrđuje da kolektivni ugovor nije u saglasnosti sa Ustavom i zakonom;
- 6) određuje način otklanjanja posledica koje su nastale usled primene opštег akta koji nije u saglasnosti s Ustavom ili zakonom;
- 7) odlučuje o izbornim sporovima za koje zakonom nije određena nadležnost sudova;
- 8) zabranjuje rad političke stranke, sindikalne organizacije, udruženja građana ili verske zajednice;
- 9) odlučuje o ustavnoj žalbi;
- 10) odlučuje o žalbi organa autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave u postupku ako se pojedinačnim aktom ili radnjom državnog organa ili organa jedinice lokalne samouprave onemogućava vršenje nadležnosti autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave;
- 11) odlučuje u postupku o postojanju povrede Ustava od strane predsednika Republike;
- 12) odlučuje u postupku po žalbi sudija na odluku o prestanku funkcije i druge odluke Visokog saveta sudstva;
- 13) odlučuje u postupku po žalbi javnih tužilaca i zamenika javnih tužilaca na odluku o prestanku funkcije;
- 14) odbija predlog za utvrđivanje neustavnosti ili nezakonitosti.

Član 46.

Ustavni sud rešenjem:

- 1) pokreće postupak;
- 2) rešava o sukobu nadležnosti između državnih i drugih organa, u skladu sa Ustavom;
- 3) obustavlja izvršenje pojedinačnog akta, odnosno radnje i ukida meru obustave ili odbacuje zahtev za obustavu izvršenja pojedinačnog akta ili radnje;
- 4) odlaže stupanje na snagu odluke organa autonomne pokrajine;
- 5) ne prihvata inicijativu za pokretanje postupka za utvrđivanje neustavnosti ili nezakonitosti;
- 6) određuje način izvršenja odluke ili rešenja Ustavnog suda;
- 7) obustavlja postupak u slučajevima iz čl. 57, 88. i 97. ovog zakona;
- 8) odbacuje zahtev za ocenjivanje ustavnosti ili zakonitosti opštег akta o kome je već odlučivao, a iz novih navoda, razloga i podnetih dokaza ne proizilazi da ima osnova za ponovno odlučivanje.
- 9) odbacuje ustavnu žalbu ako nisu ispunjene procesne pretpostavke.

Član 47.

Odluka i rešenje Ustavnog suda sadrži: uvod, izreku i obrazloženje.

Član 48.

Kad ne donosi druge akte, Ustavni sud donosi zaključke.

Član 49.

Odluke Ustavnog suda, izuzev odluke po ustavnoj žalbi, objavljaju se u "Službenom glasniku Republike Srbije", kao i u službenom glasilu u kome je objavljen statut autonomne pokrajine, drugi opšti akt i kolektivni ugovor, odnosno na način na koji je objavljen opšti akt o kome je Ustavni sud odlučivao.

U "Službenom glasniku Republike Srbije" može se objaviti odluka po ustavnoj žalbi, kao i rešenja koja su od šireg značaja za zaštitu ustavnosti i zakonitosti.

2. Postupak za ocenjivanje ustavnosti ili zakonitosti opštih akata

Član 50.

Postupak za ocenjivanje ustavnosti ili zakonitosti opštег akta pokreće se predlogom ovlašćenog predлагаča ili rešenjem o pokretanju postupka.

Postupak za ocenu ustavnosti ili zakonitosti Ustavni sud može da pokrene samostalno, na osnovu odluke koju donosi dvotrećinskom većinom glasova svih sudija.

Član 51.

Predlog, odnosno inicijativa za ocenjivanje ustavnosti ili zakonitosti opšteg akta, sadrži: naziv opštег akta, oznaku odredbe, naziv i broj službenog glasila u kome je objavljen, razloge na kojima se predlog zasniva, predlog ili zahtev kako da se odluči, kao i druge podatke od značaja za ocenjivanje ustavnosti ili zakonitosti.

Ako opšti akt čija se ustavnost ili zakonitost osporava nije objavljen u službenom glasilu, uz predlog se prilaže i overeni prepis tog akta.

Član 52.

Postupak se smatra pokrenutim danom podnošenja predloga Ustavnom суду, odnosno danom donošenja rešenja o pokretanju postupka.

Član 53.

Kad Ustavni sud oceni da ima osnova za pokretanje postupka povodom inicijative, postupak pokreće rešenjem.

Kad se inicijativom osporava ustavnost ili zakonitost opšteg akta, osim zakona i statuta autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave, odnosno pojedinih odredaba ovog akta kojima se regulišu pitanja o kojima Ustavni sud već ima zauzet stav ili kad je u toku prethodnog postupka pravno stanje potpuno utvrđeno i prikupljeni podaci pružaju pouzdan osnov za odlučivanje, Ustavni sud odlučuje bez donošenja rešenja o pokretanju postupka.

Kad Ustavni sud nađe da nema osnova za pokretanje postupka povodom inicijative, inicijativu neće prihvati.

Član 54.

U postupku ocenjivanja ustavnosti ili zakonitosti Ustavni sud nije ograničen zahtevom ovlašćenog predлагаča, odnosno inicijatora.

Kad ovlašćeni predlagač, odnosno inicijator odustane od predloga, odnosno inicijative, Ustavni sud će nastaviti postupak za ocenu ustavnosti ili zakonitosti, ako za to nađe osnova.

Član 55.

U toku postupka, a na zahtev donosioca osporenog opštег akta, Ustavni sud može, pre donošenja odluke o ustavnosti ili zakonitosti, zastati sa postupkom i dati mogućnost donosiocu opštег akta, da u određenom roku otkloni uočene neustavnosti ili nezakonitosti.

Ako u određenom roku neustavnost ili nezakonitost ne bude otklonjena, Ustavni sud će nastaviti postupak.

Član 56.

Ustavni sud može u toku postupka, do donošenja konačne odluke, obustaviti izvršenje pojedinačnog akta ili radnje koja je preduzeta na osnovu opštег akta čija se ustavnost ili zakonitost ocenjuje, ako bi njihovim izvršavanjem mogle nastupiti neotklonjive štetne posledice.

Ako u toku postupka Ustavni sud oceni da su razlozi obustave usled izmenjenih okolnosti prestali, ukinuće meru obustave izvršenja pojedinačnog akta, odnosno radnje.

Ustavni sud će odbaciti zahtev za obustavu izvršenja pojedinačnog akta, odnosno radnje kad donosi konačnu odluku.

Član 57.

Ustavni sud će obustaviti postupak:

- 1) kad je u toku postupka opšti akt usaglašen sa Ustavom ili zakonom, a Ustavni sud nije ocenio da zbog posledica neustavnosti ili nezakonitosti treba doneti odluku zbog toga što nisu otklonjene posledice neustavnosti ili nezakonitosti;
- 2) kad u toku postupka prestanu procesne pretpostavke za vođenje postupka.

Član 58.

Kad Ustavni sud utvrdi da zakon, statut autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave, drugi opšti akt ili kolektivni ugovor nije u saglasnosti s Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorom, taj zakon, statut autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave, drugi opšti akt ili kolektivni ugovor prestaje da važi danom objavljivanja odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Odredbe potvrđenog međunarodnog ugovora za koje je odlukom Ustavnog suda utvrđeno da nisu u saglasnosti sa Ustavom, prestaju da važe na način predviđen tim međunarodnim ugovorom i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava.

Kad Ustavni sud utvrdi da opšti akt ili kolektivni ugovor nije u saglasnosti sa zakonom, taj opšti akt ili kolektivni ugovor prestaje da važi danom objavljivanja odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Član 59.

Kad Ustavni sud odredi način otklanjanja posledica koje su nastale usled primene opšteg akta koji nije u saglasnosti sa Ustavom ili zakonom, odluka Ustavnog suda ima pravno dejstvo od dana njenog objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Član 60.

Zakoni i drugi opšti akti za koje je odlukom Ustavnog suda utvrđeno da nisu u saglasnosti s Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima ili zakonom, ne mogu se primenjivati na odnose koji su nastali pre dana objavljivanja odluke Ustavnog suda, ako do tog dana nisu pravnosnažno rešeni.

Opšti akti doneti za izvršenje zakona i drugih opštih akata za koje se odlukom Ustavnog suda utvrdi da nisu u saglasnosti s Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima ili zakonom, neće se primenjivati od dana objavljivanja odluke Ustavnog suda, ako iz odluke proizlazi da su ti opšti akti nesaglasni Ustavu opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima ili zakonu.

Izvršenje pravnosnažnih pojedinačnih akata donetih na osnovu propisa koji se više ne mogu primenjivati, ne može se ni dozvoliti ni sprovesti, a ako je izvršenje započeto - obustaviće se.

Član 61.

Svako kome je povređeno pravo konačnim ili pravnosnažnim pojedinačnim aktom, donetim na osnovu zakona ili drugog opšteg akta, za koji je odlukom Ustavnog suda utvrđeno da nije u saglasnosti s Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima ili zakonom, ima pravo da traži od nadležnog organa izmenu tog pojedinačnog akta.

Predlog za izmenu konačnog ili pravnosnažnog pojedinačnog akta, donetog na osnovu zakona ili drugog opšteg akta, za koji je odlukom Ustavnog suda utvrđeno da nije u saglasnosti sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima ili zakonom, može se podneti u roku od šest meseci od dana objavljivanja odluke u "Službenom glasniku Republike Srbije", ako od dostavljanja pojedinačnog akta do podnošenja predloga ili inicijative za pokretanje postupka nije proteklo više od dve godine.

Član 62.

Ako se utvrdi da se izmenom pojedinačnog akta ne mogu otkloniti posledice nastale usled primene opšteg akta za koji je odlukom Ustavnog suda utvrđeno da nije u saglasnosti sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima ili zakonom, Ustavni sud može odrediti da se ove posledice otklone povraćajem u pređašnje stanje, naknadom štete ili na drugi način.

Član 63.

Ako se u postupku pred sudom opšte ili posebne nadležnosti postavi pitanje saglasnosti zakona ili drugog opšteg akta sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima ili zakonom, sud će zastati sa postupkom i pokrenuti postupak za ocenu ustavnosti ili zakonitosti tog akta pred Ustavnim sudom.

Član 64.

Kad je u toku postupka opšti akt prestao da važi ili je usaglašen sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima ili zakonom, ali nisu otklonjene posledice neustavnosti ili nezakonitosti, Ustavni sud može odlukom utvrditi da opšti akt nije bio u saglasnosti s Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima ili zakonom. Ova odluka Ustavnog suda ima isto pravno dejstvo kao i odluka kojom se utvrđuje da opšti akt nije u saglasnosti s Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima ili zakonom.

Član 65.

Odredbe čl. 50. do 64. ovog zakona shodno se primenjuju u postupku odlučivanja o saglasnosti zakona i drugih opštih akata sa opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

3. Postupak za ocenu ustavnosti zakona pre njegovog proglašenja

Član 66.

Uz predlog za ocenu ustavnosti zakona pre njegovog proglašenja podnosi se i tekst izglasanih zakona koji je overio sekretar Narodne skupštine ili lice koje on na to ovlasti.

Predlog za ocenu ustavnosti zakona pre njegovog proglašenja se ne dostavlja na mišljenje Narodnoj skupštini, niti se o njemu vodi javna rasprava.

O tome da je pokrenut postupak za ocenu ustavnosti zakona pre njegovog proglašenja, Ustavni sud obaveštava predsednika Republike.

Postupak ocene ustavnosti pre njegovog proglašenja je hitan i vodi se u skladu sa rokovima koje uređuje Ustav.

Odluka kojom se utvrđuje da zakon koji nije proglašen nije u saglasnosti sa Ustavom proizvodi pravno dejstvo od dana proglašenja zakona.

4. Postupak odlučivanja o odlaganju stupanja na snagu odluke organa autonomne pokrajine

Član 67.

Vlada može u predlogu za ocenu ustavnosti ili zakonitosti odluke organa autonomne pokrajine koja još nije stupila na snagu predložiti Ustavnom суду da odloži stupanje na snagu osporene odluke dok Ustavni sud ne odluči o njenoj ustavnosti ili zakonitosti.

Vlada je dužna da uz predlog dostavi tekst osporene odluke organa autonomne pokrajine.

Ustavni sud najpre odlučuje o predlogu Vlade da se odloži stupanje na snagu osporene odluke, u skladu sa rokovima koje uređuje Poslovnik, s tim što osporenu odluku ne dostavlja na mišljenje organu koji ju je doneo, niti o predlogu vodi javnu raspravu.

Ako Ustavni sud donese rešenje da odloži stupanje na snagu osporene odluke organa autonomne pokrajine, dužan je da postupak ocenjivanja

ustavnosti ili zakonitosti hitno sprovede, u skladu sa rokovima koje uređuje Poslovnik.

Rešenje kojim Ustavni sud odlaže stupanje na snagu osporene odluke organa autonomne pokrajine, proizvodi pravno dejstvo od dana dostavljanja organu autonomne pokrajine koji je odluku doneo.

5. Postupak rešavanja sukoba nadležnosti

Član 68.

Ustavni sud rešava sukob nadležnosti iz člana 167. stav 2. tač. 1. do 4. Ustava.

Zahtev za rešavanje sukoba nadležnosti iz stava 1. ovog člana, podnosi jedan ili oba organa koji su u sukobu, kao i lice povodom čijeg je prava nastao sukob nadležnosti.

Član 69.

Zahtev za rešavanje sukoba nadležnosti sadrži naziv organa koji prihvataju ili odbijaju nadležnost i razloge na osnovu kojih to čine.

Član 70.

U slučaju kada organi odbijaju nadležnost, zahtev za rešavanje sukoba nadležnosti podnosi se u roku od 15 dana od dana pravnosnažnosti, odnosno konačnosti odluke drugog organa koji se ogasio nenađežnim.

Član 71.

Postupak za rešavanje sukoba nadležnosti smatra se pokrenutim onog dana kad je zahtev predat Ustavnom суду.

Član 72.

Rok za odgovor organa koji su u sukobu nadležnosti je osam dana od dana dostavljanja.

Član 73.

Ustavni sud može odrediti da se do okončanja postupka rešavanja sukoba nadležnosti Ustavnog suda prekine postupak pred organima između kojih je nastao sukob nadležnosti.

Član 74.

Kad Ustavni sud reši sukob nadležnosti, rešenje Ustavnog suda ima pravno dejstvo od dana dostavljanja organima koji su u sukobu nadležnosti, odnosno licu povodom čijeg je prava nastao sukob nadležnosti.

Rešenjem iz stava 1. ovog člana Ustavni sud poništava i akte koje je doneo nenađežni organ.

6. Postupak odlučivanja o izbornim sporovima

Član 75.

Zahtev za odlučivanje o izbornom sporu za koji zakonom nije određena nadležnost sudova može podneti: svaki birač, kandidat za predsednika Republike, odnosno poslanika ili odbornika, kao i podnositelj predloga kandidata.

Zahtev sadrži razloge i dokaze zbog kojih se traži odlučivanje o izbornom sporu.

Zahtev se može podneti najkasnije u roku od 15 dana od dana okončanja izbornog postupka koji se osporava.

Član 76.

Ustavni sud dostavlja jedan primerak podnetog zahteva za odlučivanje o izbornom sporu organu za sprovođenje izbora u vezi sa čijom aktivnošću se izborni spor pokreće, sa nalogom da u određenom roku dostavi odgovor i potrebne izborne akte, odnosno dokumentaciju.

Član 77.

Ako je nepravilnost u izbornom postupku dokazana, a imala je bitan uticaj na izborni rezultat, Ustavni sud odlukom poništava ceo izborni postupak ili delove tog postupka, koji se moraju tačno označiti.

U slučaju iz stava 1. ovog člana ceo izborni postupak ili delovi tog postupka ponoviće se u roku od deset dana od dana dostavljanja odluke Ustavnog suda nadležnom organu.

Član 78.

Odluka Ustavnog suda o poništenju celog izbornog postupka ili delova tog postupka ima pravno dejstvo od dana dostavljanja odluke Ustavnog suda nadležnom organu.

Član 79.

Žalbu na odluku donetu u vezi sa potvrđivanjem mandata narodnih poslanika može podneti kandidat za narodnog poslanika i podnositelj predloga kandidata.

U postupku po žalbi iz stava 1. ovog člana, organ protiv čije je odluke podneta žalba dužan je da u roku od 24 sata od podnošenja žalbe, dostavi potrebnu dokumentaciju Ustavnom суду.

Ustavni sud dužan je da doneše odluku u roku od 72 sata od podnošenja žalbe.

Odredbe čl. 75. do 78. ovog zakona shodno se primjenjuju i u postupku po žalbi na odluku donetu u vezi sa potvrđivanjem mandata narodnih poslanika.

7. Postupak odlučivanja o zabrani rada političke stranke, sindikalne organizacije, udruženja građana ili verske zajednice

Član 80.

Ustavni sud odlučuje o zabrani rada političke stranke, sindikalne organizacije, udruženja građana ili verske zajednice na osnovu predloga Vlade, Republičkog javnog tužioca ili organa nadležnog za upis u registar političkih stranaka, sindikalnih organizacija, udruženja građana ili verskih zajednica.

U predlogu se navode razlozi i dokazi zbog kojih se traži zabrana rada političke stranke, sindikalne organizacije, udruženja građana ili verske zajednice.

Član 81.

Kad Ustavni sud zabrani rad političke stranke, sindikalne organizacije, udruženja građana ili verske zajednice, ta politička stranka, sindikalna organizacija, udruženje građana ili verska zajednica briše se iz odgovarajućeg registra danom dostavljanja odluke Ustavnog suda nadležnom organu.

8. Postupak po ustavnoj žalbi

Član 82.

Ustavna žalba može se izjaviti protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva ili je zakonom isključeno pravo na njihovu sudsku zaštitu.

Ustavna žalba može se izjaviti i ako nisu iscrpljena pravna sredstva, u slučaju kada je podnosiocu žalbe povređeno pravo na suđenje u razumnom roku.

Član 83.

Ustavnu žalbu može izjaviti svako lice koje smatra da mu je pojedinačnim aktom ili radnjom državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom.

Ustavnu žalbu u ime lica iz stava 1. ovoga člana, na osnovu njegovog pismenog ovlašćenja, može izjaviti drugo fizičko lice, odnosno državni ili drugi organ nadležan za praćenje i ostvarivanje ljudskih i manjinskih prava i sloboda.

Član 84.

Ustavna žalba se može izjaviti u roku od 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta, odnosno od dana preduzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom.

Licu koje iz opravdanih razloga propusti rok za podnošenje ustavne žalbe, Ustavni sud će dozvoliti povraćaj u pređašnje stanje ako to lice u roku od 15 dana od dana prestanka razloga koji je izazvao propuštanje, podnese predlog za povraćaj u pređašnje stanje i ako istovremeno sa ovim predlogom podnese i ustavnu žalbu.

Posle isteka tri meseca od dana propuštanja ne može se tražiti povraćaj u pređašnje stanje.

Član 85.

Ustavna žalba mora da sadrži ime i prezime, jedinstveni matični broj građana, prebivalište ili boravište, odnosno naziv i sedište podnosioca ustavne žalbe, ime i prezime njegovog punomoćnika, broj i datum akta protiv koga je žalba izjavljena i naziv organa koji ga je doneo, naznaku ljudskog ili manjinskog prava ili slobode zajemčene Ustavom za koje se tvrdi da je povređeno sa oznakom odredbe Ustava kojom se to pravo, odnosno sloboda jemči, razloge žalbe i navode u čemu se sastoji povreda ili uskraćivanje, zahtev o kome Ustavni sud treba da odluči i potpis podnosioca ustavne žalbe.

Uz ustavnu žalbu se podnosi i prepis osporenog pojedinačnog akta, dokazi da su iscrpljena pravna sredstva, kao i drugi dokazi od značaja za odlučivanje.

Član 86.

Ustavna žalba, po pravilu, ne sprečava primenu pojedinačnog akta ili radnje protiv koga je izjavljena.

Na predlog podnosioca ustavne žalbe, Ustavni sud može odložiti izvršenje pojedinačnog akta ili radnje iz stava 1. ovog člana, ako bi izvršenje prouzrokovalo nenadoknadivu štetu podnosiocu, a odlaganje nije suprotno javnom interesu, niti bi se odlaganjem nanela veća šteta trećem licu.

Član 87.

Ako je pojedinačnim aktom ili radnjom povređeno ili uskraćeno Ustavom zajemčeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda više lica, a samo neki od njih su podneli ustavnu žalbu, odluka Ustavnog suda odnosi se i na lica koja nisu podnela ustavnu žalbu, ako se nalaze u istoj pravnoj situaciji.

Član 88.

Ustavni sud će obustaviti postupak:

1. ako je ustavna žalba povučena;

2. ako organ koji je doneo osporeni pojedinačni akt poništi, ukine ili izmeni taj akt u skladu sa zahtevom iz ustavne žalbe ili ako je prestala radnja koja je prouzrokovala povredu ili uskraćivanje zajemčenog Ustavom prava i sloboda, uz saglasnost podnosioca ustavne žalbe;

3. ako prestanu druge procesne pretpostavke za vođenje postupka.

Član 89.

Odlukom se ustavna žalba usvaja ili odbija kao neosnovana.

Kad Ustavni sud utvrdi da je osporenim pojedinačnim aktom, odnosno radnjom, povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom, poništiće pojedinačni akt, odnosno zabraniće dalje vršenje ili narediti vršenje određene radnje i odrediti da se uklone štetne posledice u određenom roku.

Odluka Ustavnog suda kojom se usvaja ustavna žalba je pravni osnov za podnošenje zahteva za naknadu štete ili otklanjanja drugih štetnih posledica pred nadležnim organom, u skladu sa zakonom.

Odluka Ustavnog suda kojom je uvažena ustavna žalba ima pravno dejstvo od dana dostavljanja učesnicima u postupku.

Član 90.

Na osnovu odluke Ustavnog suda iz člana 89. stav 3. ovog zakona, podnositelj ustavne žalbe može da podnese zahtev za naknadu štete Komisiji za naknadu štete, radi postizanja sporazuma o visini naknade.

Ako zahtev za naknadu štete ne bude usvojen ili po njemu Komisija za naknadu štete ne donese odluku u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva, podnositelj ustavne žalbe može kod nadležnog suda podneti tužbu za naknadu štete. Ako je postignut sporazum samo u pogledu dela zahteva, tužba se može podneti u pogledu ostatka zahteva.

Aktom ministra nadležnog za pravosuđe određuje se sastav Komisije iz stava 1. ovog člana i bliže uređuje njen rad.

Član 91.

Odredbe čl. 82. do 88. ovog zakona shodno se primenjuju u postupku po žalbi organa određenog statutom autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave ako se pojedinačnim aktom ili radnjom državnog organa ili organa lokalne samouprave, onemogućava vršenje nadležnosti autonomne pokrajine, odnosno lokalne samouprave.

Član 92.

Kad Ustavni sud u postupku po žalbi organa određenog statutom autonomne pokrajine, odnosno lokalne samouprave utvrdi da je pojedinačnim aktom ili radnjom državnog organa ili organa lokalne samouprave onemogućeno vršenje nadležnosti autonomne pokrajine, odnosno lokalne samouprave, poništiće pojedinačni akt, odnosno zabraniće dalje vršenje ili narediti vršenje određene radnje i odrediti da se uklone štetne posledice.

Odluka Ustavnog suda iz stava 1. ovog člana ima pravno dejstvo od dana dostavljanja učešnicima u postupku.

9. Postupak odlučivanja o povredi Ustava od strane predsednika Republike

Član 93.

Postupak odlučivanja o povredi Ustava od strane predsednika Republike pokreće Narodna skupština, na predlog jedne trećine ukupnog broja narodnih poslanika.

Akt o pokretanju postupka iz stava 1. ovog člana sadrži pravni osnov, odredbe Ustava koje su povređene i dokaze na kojima se akt zasniva.

Akt o pokretanju postupka iz stava 1. ovog člana predsednik Narodne skupštine dostavlja Ustavnom суду.

Ako Ustavni sud utvrdi da je postupak za razrešenje predsednika Republike pokrenut u skladu sa Ustavom i zakonom, akt Narodne skupštine kojim se pokreće postupak odlučivanja o povredi Ustava dostavlja se na odgovor predsedniku Republike, u roku koji Ustavni sud odredi.

Član 94.

Posle isteka roka za odgovor, predsednik Ustavnog suda zakazaće raspravu, na koju poziva predsednika Republike i predsednika Narodne skupštine.

Član 95.

U postupku odlučivanja o povredi Ustava od strane predsednika Republike Ustavni sud je ograničen samo na odlučivanje o povredama odredaba Ustava koje su navedene u aktu Narodne skupštine o pokretanju postupka.

Član 96.

Ustavni sud će odlučiti da li je predsednik Republike povredio Ustav i odluku o tome dostaviće Narodnoj skupštini i predsedniku Republike.

Odluku iz stava 1. ovog člana Ustavni sud mora doneti u roku od 45 dana od dana podnošenja akta Narodne skupštine kojim se pokreće postupak odlučivanja o povredi Ustava od strane predsednika Republike.

Član 97.

Ustavni sud će obustaviti postupak:

1. ako Narodna skupština povuče akt o pokretanju postupka;
2. ako u toku postupka prestane funkcija predsednika Republike.

Član 98.

Odluka Ustavnog suda o povredi Ustava od strane predsednika Republike ima pravno dejstvo od dana dostavljanja odluke Narodnoj skupštini.

10. Postupak po žalbi sudija, javnih tužilaca i zamenika javnih tužilaca na odluku o prestanku funkcije

Član 99.

Protiv odluke o prestanku funkcije, sudija, javni tužilac i zamenik javnog tužioca može izjaviti žalbu Ustavnom суду у roku од 30 дана од дана достављања оdluke.

Organ koji je doneo odluku o razrešenju ima pravo na odgovor na žalbu u roku od 15 dana od dana dostavljanja žalbe.

Član 100.

Posle isteka roka za dostavljanje odgovora na žalbu, Ustavni sud zakazuje raspravu na koju poziva podnosioca žalbe i predstavnika organa koji je doneo odluku o razrešenju.

Na raspravi iz stava 1. ovog člana može se isključiti javnost.

Član 101.

Ustavni sud svojom odlukom može usvojiti žalbu i poništiti odluku o razrešenju ili odbiti žalbu.

Član 102.

Odluka Ustavnog suda u postupku po žalbi sudija, javnih tužilaca i zamenika javnih tužilaca na odluku o prestanku funkcije ima pravno dejstvo od dana dostavljanja učesnicima u postupku.

Član 103.

Odredbe čl. 99. do 102. shodno se primenjuju i u postupku po žalbi protiv odluke Visokog saveta sudstva, u slučajevima propisanim zakonom.

V. IZVRŠENJE AKATA USTAVNOG SUDA

Član 104.

Državni i drugi organi, organizacije kojima su poverena javna ovlašćenja, političke stranke, sindikalne organizacije, udruženja građana ili verske zajednice dužni su da, u okviru svojih prava i dužnosti, izvršavaju odluke i rešenja Ustavnog suda.

U slučaju potrebe, izvršenje odluke i rešenja Ustavnog suda obezbediće Vlada, na način koji je utvrđen posebnim rešenjem Ustavnog suda.

VI. ODNOS USTAVNOG SUDA PREMA NARODNOJ SKUPŠTINI

Član 105.

Ustavni sud obaveštava Narodnu skupštinu o stanju i problemima ostvarivanja ustavnosti i zakonitosti u Republici Srbiji, daje mišljenja i ukazuje na potrebu donošenja i izmenu zakona i preuzimanje drugih mera radi zaštite ustavnosti i zakonitosti.

Član 106.

Kad Ustavni sud utvrdi da nadležni organ nije doneo opšti akt za izvršavanje odredaba Ustava, zakona ili drugog opštег akta, a bio je dužan da takav opšti akt donese, obavestiće o tome Narodnu skupštinu.

Član 107.

Predlog ovlašćenog predлагаča i rešenje o pokretanju postupka za ocenu ustavnosti zakona, odnosno ustavnosti ili zakonitosti drugog opštег akta koji je donela Narodna skupština, Ustavni sud dostavlja Narodnoj skupštini na odgovor.

Ustavni sud dostavlja Narodnoj skupštini odluku kojom je utvrdio da zakon ili drugi opšti akt koji je donela Narodna skupština nije u saglasnosti sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima ili zakonom.

VII. SARADNJA SA DRŽAVnim I DRUGIM ORGANIMA I ORGANIZACIJAMA I MEĐUNARODNA SARADNJA

Član 108.

U ostvarivanju svojih funkcija Ustavni sud sarađuje sa državnim i drugim organima i organizacijama, naučnim i drugim ustanovama, privrednim društvima i drugim pravnim licima, o pitanjima od interesa za očuvanje ustavnosti i zakonitosti.

Član 109.

Ustavni sud ostvaruje međunarodnu saradnju sa stranim i međunarodnim sudovima i međunarodnim organizacijama u skladu sa svojom nadležnošću.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Član 110.

Novčanom kaznom od 50.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj organizacija, odnosno drugo pravno lice:

- 1) ako u roku ne dostavi Ustavnom суду osporeni opšti akt i potrebnu dokumentaciju i pruži podatke i obaveštenja od značaja za vođenje postupka i odlučivanje (član 34. stav 1);
- 2) ako ne dostavi Ustavnom суду potrebne podatke i obaveštenja od značaja za vođenje postupka i odlučivanje (član 34. stav 2).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i preuzetnik novčanom kaznom od 20.000 do 500.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u organizaciji, odnosno drugom pravnom licu novčanom kaznom do 50.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u državnom i drugom organu, novčanom kaznom do 50.000 dinara.

IX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 111.

Prvom sednicom Ustavnog suda predsedava najstariji sudija.

Član 112.

Postupci pred Ustavnim sudom započeti pre dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se po odredbama ovog zakona.

Član 113.

Postupak po ustavnim žalbama podnetim od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu ovog zakona, sprovešće se po odredbama ovog zakona.

Ustavna žalba se može izjaviti i protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojim je povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom, ako je taj akt ili radnja izvršena od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ustavna žalba u slučaju iz stava 2. ovog člana može se izjaviti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 114.

Sudija Ustavnog suda izabran u skladu sa Ustavom Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", broj 1/90), kome prestaje funkcija, ima pravo na naknadu plate u trajanju od šest meseci u visini plate sudijevog suda.

Pravo na naknadu plate prestaje pre proteka roka od šest meseci ako sudija kome je prestala funkcija zasnuje radni odnos ili stekne pravo na penziju, a može biti produženo za još šest meseci ako u tih šest meseci stiče pravo na penziju.

Član 115.

Državni službenici i nameštenici, zaposleni u Službi Ustavnog suda Srbije, nastavljaju da rade u Ustavnom суду na poslovima na kojima su bili postavljeni, odnosno raspoređeni do stupanja na snagu ovog zakona, do donošenja rešenja o postavljenju i raspoređivanju, odnosno sklapanja ugovora o radu, u skladu sa aktom Ustavnog suda iz člana 27. stav 2. ovog zakona.

Član 116.

Ustavni sud u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donosi Poslovnik i akt iz člana 27. stav 2. ovog zakona.

Ministar nadležan za pravosuđe u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donosi akt iz člana 90. stav 3. ovog zakona.

Član 117.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o postupku pred Ustavnim sudom i pravnom dejstvu njegovih odluka ("Službeni glasnik RS", br. 32/91, 67/93 i 101/05).

Član 118.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".